

การผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจเป็นประสบการณ์วิกฤต สำหรับผู้ป่วยและครอบครัว การผ่าตัดจะประสบความสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับ การดูแลตนเองในระยะยาวของผู้ป่วย วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสบการณ์และอธิบายการให้ความหมายของการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจไมทรัล ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจไมทรัลจำนวน 10 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกเทป และการบันทึกภาคสนาม แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาประสบการณ์การดูแลตนเอง ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า ประสบการณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจไมทรัลแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ตามระยะต่าง ๆ ที่พบจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ระยะเหนื่อยแทบขาดใจ 2) ระยะรักษาหายต้องผ่าตัด 3) ระยะปรับเปลี่ยนกิจวัตรสารพัน และ 4) ระยะพลิกผันสู่ชีวิตใหม่ ในระยะที่หนึ่งนั้นผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอาการผิดปกติที่เข้ามาคุกคามชีวิต และทวีความรุนแรงมากขึ้นไม่สามารถรักษาได้ด้วยการรับประทานยา ในระยะต่อมาจึงต้องตัดสินใจรับการผ่าตัดตามคำแนะนำของแพทย์ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยากต่อการตัดสินใจ ในระยะที่สามผู้ป่วยต้องมีการเปลี่ยนแปลงกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ มากมาย กล่าวคือ การรับประทานยาด้านการเกาะกลุ่มของเกร็ดเลือด การจำกัดปริมาณผักสีเขียว ลดการบริโภคอาหารรสเค็ม การป้องกันแผลผ่าตัดติดเชื้อ และการปรับตัวให้เคยชินกับเสียงของลิ้นหัวใจเทียม และก้าวสู่ระยะที่สี่ คือการเริ่มต้นชีวิตใหม่ภายหลังจากได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ผู้ป่วยสามารถกลับมาเริ่มต้นใช้ชีวิตได้ตามปกติอีกครั้ง โดยกลับมาทำงานและหารายได้เลี้ยงครอบครัวได้ดังเดิม ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความหมายของการดูแลตนเองไว้ 3 ลักษณะคือ เป็นการต่อสู้สู่การรอดชีวิต คือความหมายของการดูแลตนเองในระยะก่อนผ่าตัด ส่วนภายหลังการผ่าตัดได้ให้ความหมายการดูแลตนเองว่าเป็นการยอมรับการผ่าตัดและพยายามปฏิบัติตนเพื่อกลับคืนสู่ภาวะปกติ และการยืนหยัดด้วยตนเองคนเดียว มีศักดิ์ศรี ดังนั้นพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ จึงควรเตรียมความพร้อมให้กับผู้ป่วยในแต่ละระยะมีการนำครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการสอนเกี่ยวกับการดูแลตนเองให้แก่ผู้ป่วยทุกระยะเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติโดยปราศจากภาวะแทรกซ้อน

Mitral valve replacement (MVR) surgery is a crucial experience for patients and families. Successful surgery depends on good self-care practice of the patients in order to prevent various complications. The purposes of this study were to study self-care experiences in MVR patients and describe the meaning of self-care experiences and factors influencing self-care experiences of MVR patients. Using qualitative in-depth interview study design, the data were collected from 10 MVR patients in Naresuan University Hospital. All interviews were tape-recorded and were fully transcribed by the researcher. The thematic analysis was used in this study. The following 4 themes of self-care of the patients with post MVR were extracted from in-depth interview; 1) deadly tiring, 2) seeking for surgical treatment, 3) changing of daily-living activity and 4) starting a new life. In the first theme, deadly tiring the patients experienced preoperative symptoms as a life threatening experience. After that the patients were not tolerated any more and they would seek for surgical treatment which was the second theme. In this theme, the patients had difficulty in making decision whether they would have surgery or not. The third theme was changing their daily-living activity such as taking anti-coagulant regularly, limiting green vegetable dietary, reducing salt intake, preventing wound infection, being familiar to the click of new valve sound. The last theme was to start a new life. Patients' experienced that after surgery they could pursue their normal life activity and were able to work and earned their income. The patients' families were the important support of self-care. MVR patients described meaning of self-care as striving to survive, accepted surgical treatment, pursued good self-care and lived independently. Nurses who cared for MVR patients should be aware of the patient's decision and should also include their family as the unit of care. Self-care teaching document should be prepared for MVR patients at all stages.